

מפרט טכני לכיסוח וריסוק

עדכון: 11.11.2021

הגדרה

חיתוך או ריסוק של צומח עשבוני או מעוצה על ידי מכסחת שרשראות או פטישים.

מטרות

הפחתת ביומסה צמחית להאטה או בלימה של שריפות, שיפור נגישות ועבירות בשטח, הפחתת תחרות על משאבים עבור שתילים ועצים.

כלים

1. בובקט עם מכסחת שרשראות או פטישים ברוחב 1 מ' (מתאים לשטחים צפופים).
2. טרקטור חקלאי עם מכסחת שרשראות או מכסחת פטישים ברוחב 2.5 מ' (מתאים לדרכים ולשטחים מרווחים).
3. מכסחת זרוע צד רתומה לטרקטור חקלאי (מתאים לצידי דרכים או גדות נחלים, כאשר נדרש לכסח במרחק של עד 7-8 מ').
4. מכסחת צידית אחורית רתומה לטרקטור חקלאי (מתאים לתעלות ניקוז בצידי הדרך, לכיסוח בשיפוע במרחק של עד 1.8 מ').
5. דרישות לטרקטור חקלאי:
  - 70-100 כוחות סוס.
  - קבינה סגורה.
  - מגן רשת נגד אבנים (להגנה על הזכוכית האחורית של הקבינה).
6. בחירת הכלי המתאים:
  - מכסחת שרשראות – יעילה בכיסוח צמחים בעלי גבעול עבה, כגון גדילנים.
  - מכסחת פטישים - עבודה מהירה יותר, יעילות גבוהה בכיסוח צומח דק כגון דגניים, ריסוק צומח מעוצה חי או יבש עד לקוטר של כ-8 ס"מ.
  - יש להתאים את רוחב המכסחת לתנאי השטח (מרווחי נטיעה וכד').

תיאור העבודה

1. לפני תחילת העבודה חובה לסמן באופן בולט כל עצם רגיש, חשוב או מסוכן בשטח: שתילים, צומח טבעי וזריעים לשימור, נקודות פיצול של צינורות טפטוף, ברזים, בורות, מערות, ברזלים, עתיקות. הסימון יבוצע ע"י:
  - סרט סימון בולט
  - ניכוש, חרמוש או רמיסת העשב סביבם.

2. במסגרת שרשאות יש לוודא כי השרשאות אינן קרועות.
3. עבודת הכיסוח אינה יעילה כאשר העשב רטוב.
לאחר הגשם יש להמתין להתייבשות העשב.
4. בשטחים עם מערכות טפטוף יש להגביה את המכסחת כך שלא תפגע במערכת ההשקיה.
5. יש לשאוף לכיסוח בגובה נמוך ככל הניתן, בהתאם לתנאי השטח ולהנחיית איש קק"ל.
6. יש להקפיד על שמירת מרחק של לפחות חצי מטר משתילים ועצים.
7. אין לעבור עם גלגלי הטרקטור דרך גומות או בורות נטיעה.
8. יש להתאים את מהירות הנסיעה ליכולת השרשאות לחתוך את העשב.
9. כתמי עשבייה שלא יכוסחו במכסחת יש לכסח בחרמש או כלי אחר על פי הנחיות היערן.
10. העשב שיוסר (כסחת) יטופל לפי הנחיית היערן:
  - ישאר בשטח (לא בצמוד לשתילים וזרעים לשימור)
  - יעבור ערבוב עם האדמה באמצעות כלי מתאים
  - ייאסף ויוצא אל שטח פתוח עם סיכון נמוך לשריפה

הספקי עבודה: כיסוח עשבוניים כ-20-10 דונם ליום. ריסוק מעוצים כ-4-2 דונם ליום.

תנאים לביצוע

1. בעת עבודת המכסחת יש לשמור על מרחק בטיחות של לפחות 50 מ' לכל כיוון (הדבר נכון להולכי רגל, כלי רכב, וכל דבר שעלול להנזק מפגיעת אבנים וענפים).
2. אין להכניס כלים כבדים (כגון טרקטור) לשטח ביום גשם או כאשר קרקע רטובה.
3. טיפול בשטח המכיל מינים פולשים:
  - חל איסור מוחלט על ריסוק או הוצאה בגרירה של עצים הנושאים תרמילים, מחשש להפצת זרעים. יש להשאיר בשטח או לבקש אישור שריפה.
  - פינוי גזם יתבצע ע"י קבלן פסולת מורשה ולאטרי גזם מורשים בלבד.
  - אין להוציא רסק גזם משטח נגוע במינים פולשים.
  - בשטחים בהם יש קושי בפינוי גזם יש להשאירו בשטח באופן שיאפשר גישה לביצוע טיפולים חוזרים.
4. אין לבצע כיסוח בשטח בו אוכלוסיות של מיני צומח נדיר וגאופיטים לפני ביצוע סקר וסימון המוקדים בשטח – יש לפעול לפי הנחיות מחלקת אקולוגיה באגף הייעור.